

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการดำรงชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติอย่างหนึ่ง ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างมากมาย เพราะความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันต้องอาศัยทรัพยากรป่าไม้เป็นส่วนใหญ่ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างมหาศาลเช่น ผลผลิตชนิดต่างๆ จากป่าที่เรานำมาเป็นอาหาร ยารักษาโรค วัสดุก่อสร้าง ที่อยู่อาศัย ตลอดจนสัตว์ป่านานาชนิดมนุษย์เรายังดำรงชีวิตอยู่ด้วยป่าไม้ ในด้านความสัมพันธ์ทางธรรมชาติด้วยกันแล้ว ป่าไม้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความสมดุลของสิ่งแวดล้อม เพราะถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นกับป่าไม้ ย่อมส่งผลกระทบต่อภาวะแวดล้อมสัมพันธ์อื่นๆ ด้วยเสมอ เช่น ดิน น้ำ ภูมิอากาศ สัตว์ป่า ตลอดจนกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย (ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน กรมป่าไม้, 2540)

ทรัพยากรป่าไม้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของชาติซึ่งในอดีตประเทศไทยมีป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์สามารถผลิตไม้ใช้สอยเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ แล้วยังสามารถส่งเป็นสินค้าออกสำคัญของประเทศ แต่ในปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยได้ลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว จากจำนวนพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไทยมีอยู่ประมาณ 320.7 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2504 มีพื้นที่ป่าไม้อยู่ประมาณ 171.02 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ประเทศ และในปีพ.ศ. 2538 มีพื้นที่ป่าไม้เหลือประมาณ 82.18 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.62 ของพื้นที่ประเทศ จะเห็นได้ว่าในรอบ 34 ปี พื้นที่ป่าไม้ลดลงถึง 88.84 ล้านไร่ เฉลี่ยปีละประมาณ 2 ล้านไร่ คาดว่าในปี 2560 พื้นที่ป่าไม้จะลดเหลืออยู่เพียง 72 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 22.5 ของพื้นที่ประเทศ (ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ กรมป่าไม้, 2541)

การที่พื้นที่ป่าไม้ลดลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความต้องการไม้ใช้สอยและต้องการที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอื่นๆ เพิ่มขึ้น การเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของประชากรทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากการขยายตัวของพื้นที่การเกษตรเป็นประการสำคัญ ที่ดินซึ่งนำมาใช้เพื่อการเกษตรเหล่านี้จำนวนมากได้จากพื้นที่ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่ป่าไม้ จากพื้นที่ของประเทศไทย

ทั้งสิ้น 320.7 ล้านไร่ นั่นพื้นที่ป่าไม้ได้หายไปในช่วง 34 ปีจากปี 2504-2538 มีจำนวน 88.84 ล้านไร่ แต่ในขณะเดียวกันพื้นที่ถือครองทำการเกษตรระยะดังกล่าว ปรากฏว่าเพิ่มขึ้นประมาณ 81.83 ล้านไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2540) ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นถึงประเด็นเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ 2 ประการ คือ

(1) พื้นที่ป่าไม้สูญหายไปในช่วง 34 ปี ดังกล่าว มีจำนวนมากกว่าพื้นที่ถือครองการเกษตรที่เพิ่มขึ้นในระยะเดียวกันประมาณ 7.01 ล้านไร่ สถานการณ์นี้แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ธรรมชาติส่วนหนึ่งที่สูญหายไปโดยมิได้ถูกนำมาใช้เป็นพื้นที่ถือครองการเกษตร

(2) ถึงแม้ว่าพื้นที่ธรรมชาติส่วนหนึ่งจะหายไปโดยมิได้นำมาใช้ประโยชน์ เป็นพื้นที่ถือครองทางการเกษตร ซึ่งจะเป็นในรูปการให้สัมปทานป่าแก่ภาคเอกชน, การบุกรุกป่าเพื่อสร้างรีสอร์ท หรือสนามกอล์ฟ เป็นต้น แต่ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า พื้นที่ธรรมชาติที่หายไปส่วนใหญ่ กลายเป็นของพื้นที่ถือครองที่เพิ่มขึ้น หรือสรุปได้ว่าพื้นที่ครองของการเกษตรที่เพิ่มขึ้นในช่วง 34 ปี ที่ผ่านมา ได้มาจากพื้นที่เดิมซึ่งเคยเป็นป่าธรรมชาติ

พื้นที่ป่าไม้ที่เปลี่ยนสภาพไปเป็นพื้นที่การเกษตรนี้ เนื่องจากการเพิ่มของประชากรในชนบทซึ่งจะเห็นได้ว่าข้อมูลประชากร ซึ่งได้จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานสถิติแห่งชาติ แสดงให้เห็นว่าในปี 2523 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในชนบทรวมทั้งสิ้น 22.9 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ และเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 30.5 ล้านคนในปี 2531 สำหรับในปี 2538 ประชากรในชนบทมีจำนวน 48.7 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 81.8 ของประชากรทั้งประเทศ จากโครงสร้างของประชากรดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีภาคเอกชนขนาดใหญ่มาก จึงคาดได้ว่าการบุกรุกเพื่อครอบครองพื้นที่ป่าไม้มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นในอนาคต (ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน กรมป่าไม้, 2540.)

ปัญหาป่าไม้จึงกลายมาเป็นปัญหาวิกฤตที่ทวีความรุนแรงทุกขณะ ปริมาณพื้นที่ป่าไม้ที่เหลืออยู่ ไม่เพียงพอที่จะช่วยรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างไม่เหมาะสม และเกินความพอดีทำให้ขาดความสมดุลของระบบนิเวศส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ตลอดจนการประกอบอาชีพของคนภายในประเทศ กล่าวคือเมื่อทรัพยากรป่าไม้เสื่อมสภาพลง จึงเกิดปัญหาต่างๆตามมาที่เห็นได้ชัดคือ ปัญหาฝนตก น้ำท่วม ดินพังทะลาย ทำให้พื้นที่เกษตรกรรม บ้านเรือน ทรัพย์สิน ได้รับความเสียหาย ซึ่งบางครั้งถึงกับเสียชีวิตเช่นกรณีน้ำท่วมกระสุน จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ.

2531 หรือปัญหาเกิดจากพายุเกย์ หรือปัญหาน้ำท่วมเฉียบพลันที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ในหลายท้องที่ รวมถึงปัญหาภัยแล้งที่เกิดขึ้นทั่วประเทศในขณะนี้ และที่สำคัญทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนไม้ใช้สอยในประเทศ ตลอดจนไม้ที่เป็นวัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งในปี พ.ศ. 2536, 2537, 2538 และ 2539 ประเทศไทยต้องนำเข้าไม้จากต่างประเทศถึง 3,168,200 , 4,065,700 , 3,463,600 และ 3,231,800 ลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ คิดเป็นจำนวนเงิน 13, 776.11 , 18,808.19 , 23,729.94 , 27,017.88 และ 23,518.56 ล้านบาทตามลำดับ (สำนักสารนิเทศ กรมป่าไม้, 2539) ทำให้ประเทศชาติสูญเสียเงินตราจากการนำเข้าป่าไม้ต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ที่เอื้อประโยชน์ต่อประเทศชาติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ทรัพยากรป่าไม้ถูกบุกรุกทำลาย จนมีสภาพเสื่อมโทรมและลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว จึงได้มีมาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและกำหนดแนวทางการปฏิบัติด้านป่าไม้ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 ปี 2504 จนถึงปัจจุบันคือฉบับที่ 8 (2540 - 2544) โดยได้มีการปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติเรื่อยมา เริ่มจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ได้ตั้งเป้าหมายในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไว้ร้อยละ 50 ของพื้นที่ประเทศ จากนั้นมีนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ปี 2528 กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไว้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศหรือประมาณ 128 ล้านไร่ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ในอัตราร้อยละ 15 ของพื้นที่ประเทศ และพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจในอัตราร้อยละ 25 ของพื้นที่ประเทศต่อมามีนโยบายปิดป่าสัมปทาน ในปี 2532 ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่า ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 กำหนดให้พื้นที่ป่าอนุรักษ์ซึ่งเคยกำหนดไว้ 15% เป็น 25% ในขณะเดียวกันก็ลดพื้นที่ป่าเศรษฐกิจจาก 25% มาเป็น 15% ซึ่งความจริงในปัจจุบันแล้วประเทศไทยเรายังมีพื้นที่ป่าไม้ไม่ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ข้อมูลในปี 2536 ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าทั้งสิ้น 83.5 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 26.04 ซึ่งน้อยกว่าพื้นที่ป่าที่ตั้งไว้ ถึง 44.5 ล้านไร่ ในจำนวนนี้มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพียง 73.9 ล้านไร่ พื้นที่เศรษฐกิจเพียง 9.6 ล้านไร่ ซึ่งหมายถึงหากจะให้พื้นที่ป่าไม้ตามเป้าที่ตั้งไว้จะต้องมีการปลูกป่าในส่วนของพื้นที่อนุรักษ์ถึง 6.1 ล้านไร่ และในพื้นที่ป่าเศรษฐกิจอีก 38.4 ล้านไร่ แต่จากงบประมาณการปลูกสร้างสวนป่าของกรมป่าไม้และรัฐวิสาหกิจโดยรับจะปลูกป่าได้ไม่เกินปีละ 2 แสนไร่ ซึ่งจากใช้เวลาปลูกถึง 44 ปี (กรมป่าไม้, 2537)

การจะปลูกป่าให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ภาคเอกชน ทั้งรายย่อยรายใหญ่หรือนิติบุคคลตลอดจนองค์กรต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในการปลูกป่าจึงจะสามารถ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ครบร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศตามที่กำหนดไว้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) ซึ่งรัฐบาลได้มีนโยบายด้าน ป่าไม้ โดยมุ่งเน้นที่จะป้องกันอนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาการป่าไม้ให้สามารถอำนวยประโยชน์ อย่าง ยั่งยืน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การบริการและรักษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบนิเวศและ ความหลากหลายทางชีวภาพมีการส่งเสริมภาคเอกชนการจัดการป่าชุมชน เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า และพัฒนาอาชีพของประชาชนในชนบทที่พึ่งพิงการป่าไม้ (กรมป่าไม้, 2536)

โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจเป็นโครงการของรัฐ ในการฟื้นฟูสภาพป่าเพื่อ แก้ปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ และการปลูกป่าเพื่อเศรษฐกิจอย่างเร่งด่วน ดำเนิน การโดยกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามนโยบายการป่าไม้แห่งชาติในข้อ 12 โดยเร่ง ให้มีการปลูกไม้ใช้สอยภายในประเทศให้มากขึ้น ส่งเสริมให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปหันมา ประกอบอาชีพปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น โดยรวมดำเนินการปลูกป่าในที่ดินกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิ ครอบครองของตน โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนเงินลงทุน และปัจจัยอื่นในการเพาะปลูกบำรุงรักษาใน อัตราไร่ละ 3,000 บาท ในระยะเวลา 5 ปี โดยแบ่งเป็นอัตราปีละ 800, 700, 600, 500 และ 400 ตามลำดับ การจ่ายเงินแต่ละปี จะมีการตรวจสอบตั้งแต่มีการจัดหาหากกล้าไม้ ซึ่งจะต้อง ดำเนินการโดยผู้เข้าร่วมโครงการเอง และจะต้องปลูกต้นไม้ไม่น้อยกว่าไร่ละ 200 ต้น พร้อมทั้ง มีการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ทำแนวกันไฟ และปลูกซ่อมเป็นระยะ เพื่อให้มีต้นไม้ครบไร่ละ 200 ต้น ที่อยู่ในสภาพเติบโตต่อไปภายหลังจากเวลาผ่านไป 5 ปี สำหรับไม้ที่สนับสนุนให้ปลูกนั้นเป็นไม้ มีค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ไม้สัก ยาง ประดู่ ตะเคียนทอง และกฤษณา เป็นต้น ซึ่งอยู่ในรายการที่ กรมป่าไม้ประกาศไว้ และปลูกไม้โตเร็วเสริมได้ เช่น กระถินเทพา ยูคาลิปตัส ชีเหล็กและสมพง เป็นต้น ซึ่งอยู่ในรายการที่กรมป่าไม้ประกาศไว้เช่นกันโดยปลูกคละเคล้ากันไป ซึ่งรวมกันแล้วต้อง ไม่น้อยกว่าไร่ละ 200 ต้น (ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน กรมป่าไม้, 2538) การที่รัฐสนับสนุนเงินทุน และปัจจัยอื่นให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการนั้นเป็นการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของอาชีพการปลูกป่า ว่าเป็นอาชีพที่มั่นคง สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเป็นอยู่ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าในการผลิตไม้ใช้สอยให้แก่ประเทศ และลดการบุกรุกทำลายป่าไม้ เป้าหมายโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจกำหนดไว้จำนวน 1 ล้านไร่ ทั่วประเทศโดยโครงการนี้มี ระยะเวลาดำเนินงานปลูกป่าและบำรุง รวม 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2541 ซึ่งในปัจจุบัน (ปี พ.ศ.2541) ปรากฏว่ามีประชาชนมาเข้าร่วมโครงการไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และ

ที่เข้าร่วมโครงการบางส่วน ยังมีการยกเลิกการเข้าร่วมโครงการทั้งที่ได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว ทำให้โครงการนี้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ดังนั้นในการที่จะดำเนินการให้โครงการนี้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด จำเป็นต้องมีการศึกษา เพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการของประชาชน ทำให้บางส่วนยกเลิกการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจก่อนโครงการจะสิ้นสุดลง แต่ผู้เข้าร่วมโครงการบางส่วน ยังคงร่วมในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจอยู่ ข้อมูลที่ได้อาจใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ซึ่งเป็นโครงการของรัฐในการแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความต่อเนื่องของการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของประชาชน ในโครงการส่งเสริมปลูกป่าไม้เศรษฐกิจ
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความต่อเนื่อง ในการเข้าร่วมโครงการของประชาชน ในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีทุนในการดำเนินงานต่างกันมีความต่อเนื่อง ในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจต่างกัน
2. ประชาชนที่ใช้สภาพพื้นที่ต่างกัน มีความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจต่างกัน
3. ประชาชนที่มีแรงจูงใจต่างกัน มีความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจต่างกัน

ขอบเขตและการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องของการมีส่วนร่วม ในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ เป็นการศึกษาถึงความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการของประชาชน ในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการของประชาชน ทำให้บางส่วนยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ

ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจก่อนโครงการจะสิ้นสุดแต่ผู้เข้าร่วมโครงการบางส่วนยังคงเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจอยู่โดยดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) มีทั้งหมด 3 กลุ่มปัจจัยและแต่ละกลุ่มปัจจัยสามารถจำแนกได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านสภาพพื้นที่

1.2 ปัจจัยด้านทุนในการดำเนินงาน มี 5 ตัวแปรย่อย คือ

1. เงิน
2. เวลา
3. แรงงาน
4. ที่ดิน
5. โอกาสเชิงเศรษฐกิจ

1.3 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ มี 3 ตัวแปรย่อย คือ

1. เงินสนับสนุน
2. คำแนะนำของเจ้าหน้าที่
3. ผลประโยชน์จากผลิตผลที่ได้ตามความคาดหวัง

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

นิยามศัพท์

โครงการ หมายถึง โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

ผู้เข้าร่วมโครงการ หมายถึง ประชาชนที่เข้าร่วมและดำเนินการปลูกป่าตามโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2541

ปัจจัย หมายถึง ส่วนประกอบที่สำคัญในการดำเนินงานปลูกป่าตามโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นสาเหตุทำให้ความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการของประชาชนในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจต่างกัน

ความต่อเนื่องในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ หมายถึง การที่ประชาชนยังคงร่วมในการโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ สำหรับประชาชนที่ออกไปจากโครงการแล้วความต่อเนื่องจะนับจำนวนปี ตั้งแต่เริ่มเข้าโครงการจนกระทั่งยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ

ทุนในการดำเนินงาน หมายถึง ทุนที่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจจะต้องใช้ในการดำเนินงานตามโครงการ เช่น ที่ดิน, แรงงาน, เวลา, โอกาสเชิงเศรษฐกิจ และจำนวนเงิน ซึ่งไม่นับส่วนที่รัฐสนับสนุนเพื่อให้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

สภาพพื้นที่ หมายถึง ลักษณะพื้นที่ที่นำเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ได้แก่ เป็นพื้นที่แห้งแล้ง พื้นที่น้ำท่วม และพื้นที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นต้น

แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นหรือทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการ คาดหมายว่าจะได้รับหากเข้าร่วมโครงการของประชาชนในโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ เช่น เงินสนับสนุน ค่าแนะนำและผลประโยชน์จากผลผลิตที่ได้

กรอบความคิดในการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต่อเนื่อง ในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรคือ สภาพพื้นที่ที่นำเข้าร่วมโครงการ ทุนในการดำเนินงานตามโครงการและแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งสามารถสร้างกรอบความคิดในการวิจัยโดยแสดงรายละเอียดตามตารางแผนภูมิ 1 ดังนี้

แผนภูมิ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

